

**RAMOWY ROZKŁAD MATERIAŁU
DO PODRĘCZNIKÓW Z SERII
SZTUKA WYRAZU DLA LICEUM I TECHNIKUM**

I. RAMOWY ROZKŁAD MATERIAŁU LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE (KL. I–IV)

* teksty spoza podstawy programowej

Klasa 1. Część 1. Starożytność – średniowiecze	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy genealogii • podstawowe założenia filozofii starożytnej i średniowiecznej • kosmogonia biblijna a kosmogonia mitologiczna • motywy biblijne, mitologiczne i średniowieczne • gatunki literatury biblijnej, mitologicznej i średniowiecznej • filozofia grecka, teatr grecki • tragedia antyczna, tragizm • teocentryzm, horacjanizm • średniowieczne wzorce osobowe • wizerunki Matki Boskiej w sztuce średniowiecza • <i>memento mori</i>, groteska, <i>danse macabre</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • komedia antyczna • mit założycielski Rzymu • filozofia średniowieczna
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • znak językowy oraz język jako system znaków • typy znaków i ich funkcje • akt komunikacji językowej oraz jego części składowe • funkcje tekstu • styl biblijny i retoryczny • środki retoryczne i ich funkcje, typy argumentów • biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> • proces kształtowania się systemu gramatycznego języka polskiego • funkcje tekstu (fatyczna, magiczna)
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • Biblia: Księga Rodzaju (fragm.), Księga Hioba (fragm.), Księga Koheleta (fragm.), Pieśń nad Pieśniami (fragm.), Księga Psalmów (Psalm 1, Psalm 91, Psalm 130), Apokalipsa wg św. Jana (fragm.) • J. Parandowski, <i>Mitologia</i>, część I: Grecja (mity o Prometeuszu, Syzyfie, Orfeuszu i Eurydyce, mity o wojnie trojańskiej i Labdakidach) • R. Graves, <i>Mity greckie</i> (mit o Narcyzie) • Homer, <i>Iliada</i> (fragm.), <i>Odyseja</i> (fragm.) • Sofokles, <i>Antygona</i> • Horacy, <i>O co poeta prosi Apollina</i>, <i>Do Mecenasasa</i>, <i>Do młodzieży</i>, <i>Wybudowałem pomnik</i> • <i>Bogurodzica</i> • <i>Lament świętokrzyski</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Arystoteles, <i>Poetyka</i> (fragm.), <i>Retoryka</i> (fragm.) • Platon, <i>Państwo</i> (fragm.) • Arystofanes, <i>Chmury</i> • J. Parandowski, <i>Mitologia</i>, część II: Rzym (mit o założeniu Rzymu) • Wergiliusz, <i>Eneida</i> (fragm.) • św. Augustyn, <i>Wyznania</i> (fragm.) • św. Tomasz z Akwinu, <i>Summa teologiczna</i> (fragm.) • F. Villon, <i>Wielki testament</i> (fragm.)

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Legenda o św. Aleksym</i> (fragm.) • <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (fragm.) • <i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (fragm.) • <i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragm.) • Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragm.) • W. Kadłubek, <i>Kronika polska*</i> (fragm.) • J. Długosz, <i>Roczniki*</i> (fragm.) • D. Alighieri, <i>Boska komedia</i> (fragm.) <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sofokles, <i>Król Edyp</i> • <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragm.) 	
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Atwood, <i>Penelopiada</i> (fragm.) • Cz. Miłosz, <i>Oskarżyciel</i> (fragm.) • M. Kundera, <i>Nieznośna lekkość bytu</i> (fragm.) • U. Eco, <i>Imię róży</i> (fragm.) • H. Sienkiewicz, <i>Ogniem i mieczem</i> (fragm.) • E. Lipska, <i>Egzamin</i> • K. Iłakowiczówna, <i>Antygono, patronko sióstr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Tischner, <i>Kłamstwo polityczne</i>
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • Poliklet, <i>Doryforos</i> • H. Memling, <i>Sąd Ostateczny</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź argumentacyjna • streszczenie • notatka syntetyzująca 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dekalog</i>, reż. K. Kieślowski • <i>Braveheart</i>, reż. M. Gibson 	

Klasa 1. Część 2. Renesans – barok – oświecenie

Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • humanizm, antropocentryzm • podstawowe założenia filozoficzne renesansu, baroku i oświecenia • motywy i gatunki literatury renesansu, baroku i oświecenia • teatr elżbietański i dramat szekspirowski • poezja metafizyczna • sarmatyzm – obraz i ocena zjawiska • oświeceniowy klasycyzm a sentymentalizm • teoria sokoła 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treny</i> jako cykl poetycki • troska obywatelska w publicystyce renesansu • sztuka renesansu, baroku i oświecenia • filozofia renesansu, baroku, oświecenia • oświeceniowa literatura polityczna • utopia • literatura błazeńska w renesansie

Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • zapożyczenia i sposób ich funkcjonowania • wieloznaczność wypowiedzi (paradoksy, elipsy) 	
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • J. Kochanowski, <i>Pieśń IX</i> ks. I, <i>Pieśń V</i> ks. II, <i>Pieśń XX</i> ks. I*, <i>Pieśń XIX</i> ks. II*, <i>Pieśń IX</i> ks. II*, <i>Pieśń XXV</i> ks. II*, <i>Pieśń XXIV</i> ks. II*, <i>Pieśń świętojańska o Sobótce*</i>, <i>Psalm 13</i>, <i>Psalm 47</i>, <i>Psalm 128*</i>, <i>Tren IX</i>, <i>Tren X</i>, <i>Tren XI</i>, <i>Tren XIX</i>, fraszki (<i>Człowiek boże igrzysko*</i>, <i>Ku Muzom*</i>, <i>O żywocie ludzkim*</i>, <i>Do gór i lasów*</i>, <i>Raki*</i>, <i>Na lipę*</i>), <i>Odprawa posłów greckich</i> • Sz. Szymonowic, <i>Żeńcy*</i> (fragm.) • P. Skarga, <i>Kazania sejmowe</i> (fragm.) • F. Petrarca, <i>Sonet 90*</i>, <i>Sonet 134*</i> • D. Naborowski, <i>Marność</i>, <i>Krótkość żywota</i>, <i>Cnota grunt wszystkimu</i>, <i>Do Anny</i>, <i>Na oczy królowy...</i> • M. Sęp Szarzyński, <i>Sonet I. O krótkości i niepewności...</i>, <i>Sonet IV. O wojnie naszej...</i>, <i>Sonet V. O nietrwalej miłości...</i> • J.A. Morsztyn, <i>Do trupa</i>, <i>Niestatek</i> • J. Baka, <i>Młodym uwaga*</i> • J.Ch. Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragm.) • W. Potocki, <i>Zbytki polskie*</i>, <i>Nierządem Polska stoi*</i> • W. Szekspir, <i>Makbet</i>, <i>Romeo i Julia</i> • Moliere, <i>Skąpiec</i> • A. Naruszewicz, <i>Balon*</i> • I. Krasicki, <i>Hymn do miłości ojczyzny</i>, satyry (<i>Pijaństwo</i>, <i>Do króla</i>, <i>Świat zepsuty</i>), <i>Mikołaja Doświadczynskiego przypadki*</i> (fragm.) • F. Karpiński, <i>Do Justyny</i>, <i>Tęskność na wiosnę</i>, <i>Laura i Filon</i>, <i>Pieśń wieczorna</i>, <i>O deszcz</i>, <i>Żale Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • G. Boccaccio, <i>Sokół</i> • M. Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragm.) • A. Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragm.) • W. Potocki, <i>Transakcja wojny chocimskiej</i> (fragm.) • I. Krasicki, <i>Monachomachia</i> (fragm.) • S. Trembecki, <i>Powązki</i>, <i>Idylla</i> (fragm.) • F. Kniaźnin, <i>Dwie lipy</i> • J. Kitowicz, <i>Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III</i> (fragm.) • J.U. Niemcewicz, <i>Powrót pośta</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Donne, <i>Sonet VI*</i> • M. de Montaigne, <i>Próby</i> (fragm.) • G. Pico della Mirandola, <i>Mowa o godności człowieka</i> (fragm.) • F. Rabelais, <i>Gargantua i Pantagruel</i> (fragm.) • J. Kochanowski, <i>Tren VII</i>, <i>Tren XVI</i> (<i>Treny</i> jako cykl poetycki) • P. Skarga, <i>Żywoty świętych</i> (fragm.) • W. Szekspir, <i>Hamlet</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wolter, <i>Kandyd</i> (fragm.) • J.J. Rousseau, <i>Nowa Heloiza</i> (fragm.) • Erazm z Rotterdamu, <i>Pochwała głupoty</i> (fragm.) • T. Morus, <i>Utopia</i> (fragm.)

Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Laura i Filon</i> • J. Tuwim, <i>Rzecz czarnoleska</i> • J.M. Rymkiewicz, <i>Lament księdza Baki</i> • W. Młynarski, <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Z. Herbert, <i>Tren Fortynbrasa</i>
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • Michał Anioł Buonarroti, <i>Stworzenie Adama</i> (fresk) • Rembrandt van Rijn, <i>Lekcja anatomii doktora Tulpa</i> • J. Wright, <i>Model systemu słonecznego</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • definicja • hasło encyklopedyczne 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>H.</i>, reż. J. Klata • <i>Dziewczyna z perłą</i>, reż. P. Webber 	

Klasa 2. Część 1. Romantyzm	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • polemika klasyków z romantykami • romantyczna epistemologia • ludowość • podróż romantyczna • orientalizm • romantyczna historiozofia (mesjanizm, winkelriedyzm, providencjalizm) • dramat romantyczny • podstawowe założenia filozofii romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • prekursorzy romantyzmu – okres burzy i naporu, • poeci jezior • bohater werterowski a bohater bajroniczny • motywy faustyczne • gotycyzm • filozofia romantyczna • historyzm • synteza sztuk • twórczość C.K. Norwida na tle romantyzmu
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje stylizacji – biblijna • słownictwo o charakterze wartościującym • słownictwo neutralne i emocjonalne, oficjalne i potoczne • jasność i precyzja komunikatu • odróżnienie dzieł kultury wysokiej od kultury popularnej; kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu • zasady ortografii i interpunkcji wyszczególnione w podstawie programowej 	<ul style="list-style-type: none"> • etymologiczne a realne znaczenie wyrazu • właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych • język jako narzędzie wartościowania
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i>; <i>Romantyczność</i> i inne wybrane ballady, <i>Sonetów krymskie</i> (wybrane wiersze), <i>Konrad Wallenrod</i>, <i>Dziady cz. III</i> • J. Słowacki, <i>Kordian</i>, <i>Grób Agamemnona</i> (fragm.), <i>Testament mój</i> i inne wybrane wiersze 	<ul style="list-style-type: none"> • wybrane utwory poetyckie romantycznej literatury europejskiej • J. Słowacki, <i>Lilla Weneda</i> • C.K. Norwid, <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i>, <i>Fortepian Szopena</i>, <i>Czarne kwiaty</i> (fragm.), <i>Promethidion</i> (fragm.)

<ul style="list-style-type: none"> • Z. Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> • C.K. Norwid (wybrane wiersze) • F. Schiller, <i>Rękawiczka*</i> • J.W. Goethe, <i>Król olch*</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • J.W. Goethe, <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (fragm.), <i>Faust</i> (fragm.) • G. Byron, <i>Giaur</i> (fragm.) • A. Mickiewicz, <i>Dziady cz. IV</i> 	<p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • H. Rzewuski, <i>Pamiętki Soplicy</i> (fragm.) • E.A. Poe, <i>Zagłada domu Usherów</i>
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Janion, <i>Życie pośmiertne Konrada Wallenroda</i> (fragm.) • W. Broniewski, <i>Ballady i romanse</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • A. Conan Doyle (wybrane opowiadanie)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • C.D. Friedrich, <i>Opactwo w dębowym lesie</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • referat, szkic interpretacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretacja porównawcza
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Frankenstein</i>, reż. K. Branagh • <i>Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza</i>, reż. T. Konwicki 	

Klasa 2. Część 2. Pozytywizm	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • pozytywizm wobec romantyzmu • zachodnie nurty filozoficzne a program polskiego pozytywizmu • poezja okresu pozytywizmu • nowela pozytywistyczna • konwencja powieści realistycznej • problematyka społeczno-polityczna w prozie pozytywistycznej • motyw miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • publicystyka okresu pozytywizmu, felieton, początki reportażu • powstanie styczniowe w literaturze pozytywizmu
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje stylizacji • socjolekt • etyka wypowiedzi • wartościowanie wypowiedzi językowych • style funkcjonalne polszczyzny • specyfika tekstów publicystycznych: artykuł, feleton, reportaż • cele perswazyjne, logika wypowiedzi argumentacyjnych • składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji 	

Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • H. Sienkiewicz, <i>Potop</i> • B. Prus, <i>Lalka, Z legend dawnego Egiptu</i> • E. Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> • A. Asnyk (wybór wierszy) • F. Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • H. Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> • G. Flaubert, <i>Pani Bovary</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wybrane teksty publicystyczne <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Konopnicka (wybrane wiersze) • E. Orzeszkowa, <i>Nad Niemnem</i> 	<p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • B. Prus, <i>Omyłka*</i>, <i>Kroniki tygodniowe*</i> (wybrane utwory) • H. Sienkiewicz, <i>Listy z podróży do Ameryki*</i> (wybrane utwory)
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Kołodziejczyk, <i>Dysforia. Przypadki mieszczan polskich</i> (fragm.) • J. Kaczmarski, <i>Lalka, czyli polski pozytywizm</i> • T. Konwicky, <i>Kompleks polski</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • R. Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragm.)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Gierzyński, <i>Piaskarze</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • formy użytkowe: protokół, opinia, zażalenie 	<ul style="list-style-type: none"> • reportaż • felieton
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lalka</i>, reż. W.J. Has • <i>Zbrodnia i kara</i>, reż. P. Dumala 	

Klasa 3. Część 1. Młoda Polska	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • dekadentyzm • młodopolski franciszkanizm • impresjonizm, symbolizm, ekspresjonizm i naturalizm w literaturze młodopolskiej • wieś w literaturze Młodej Polski • dramat młodopolski 	<ul style="list-style-type: none"> • europejski modernizm • sztuka przełomu XIX i XX wieku • poeta wyklęty • hymn – ewolucja gatunku
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • stylizacja – dialektyzacja oraz jej funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i styl indywidualny (dzieła i autora) • rola języka w budowaniu obrazu świata • analiza struktury eseju
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • J. Kasprówic, K. Przerwa-Tetmajer, L. Staff (wybrane wiersze) • S. Wyspiański, <i>Wesele</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • S. Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i> • F. Kafka, <i>Proces</i> (fragm.)

<ul style="list-style-type: none"> W.S. Reymont, <i>Chtopi</i> (tom I – Jesień) S. Żeromski, <i>Rozdziobią nas kruki, wrony...</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> S. Żeromski, <i>Echa leśne</i> J. Conrad, <i>Lord Jim</i> 	<p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> S. Przybyszewski, <i>Confiteor*</i> (fragm.) G. Zapolska, <i>Moralność pani Dulskiej</i> W.S. Reymont, <i>Chtopi</i> (tom II – Zima) S. Żeromski, <i>Wierna rzeka*</i> (fragm.)
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> T. Boy-Żeleński, <i>Plotka o „Weselu”</i> (fragm.) A. Bursa, <i>Wernyhora</i> A. Stasiuk, <i>Biały kruk</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> T. Boy-Żeleński, <i>Znaszli ten kraj?</i> (fragm.) Cz. Miłosz, <i>Ars poetica?</i> R. Wojacek, <i>Prośba</i>
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> J. Malczewski, <i>Śmierć</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> szkic krytyczny 	<ul style="list-style-type: none"> esej
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Wesele</i>, reż. A. Wajda <i>Moralność pani Dulskiej</i>, reż. T. Żygadło 	

Klasa 3. Część 2. Dwudziestolecie międzywojenne, czas wojny	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> literatura polska wobec niepodległości problematyka społeczna w prozie dwudziestolecia powieść psychologiczna, powieść awangardowa twórczość pokolenia Kolumbów rzeczywistość obozowa ukazana w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> sztuka awangardowa I poł. XX wieku powieść parabola specyfika twórczości Brunona Schulza teoria Czystej Formy
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> stylistyczna funkcja zamierzonego błędu ortograficznego w tekście artystycznym funkcja błędu ortograficznego w tekście artystycznym 	<ul style="list-style-type: none"> prozodyczne elementy stylu: akcent, intonacja, dynamika, rytmizacja dosłowne i implikowane (presupozycja) znaczenie wypowiedzi
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> S. Żeromski, <i>Przedwiośnie</i> W. Gombrowicz, <i>Ferdynand</i> (fragm.) B. Leśmian, J. Tuwim, J. Lechoń, M. Pawlikowska-Jasnorzewska, K. Iłłakowiczówna, J. Przyboś, J. Czechowicz, K.K. Baczyński, T. Gajcy (wybrane wiersze) T. Borowski, <i>Proszę państwa do gazu, Ludzie, którzy szli</i> G. Herling-Grudziński, <i>Inny świat</i> H. Krall, <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Z. Nałkowska, <i>Granica</i> K. Moczarski, <i>Rozmowy z katem</i> (fragm.) Z. Nałkowska, <i>Przy torze kolejowym</i> (z tomu <i>Medaliony</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> S.I. Witkiewicz, <i>Szewcy</i> B. Schulz, <i>Sklepy cynamonowe</i> (wybrane opowiadania) M. Bułhakow, <i>Mistrz i Małgorzata</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. Fink, wybrane opowiadania (np. <i>Wariat, Zabawa w klucz</i> z tomu <i>Skrawek czasu</i>)* M. Abramowicz, wybrane opowiadanie z tomu <i>Każdy przyniósł, co miał najlepszego</i>*

Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Cz. Miłosz, <i>Umysł zniewolony</i> (fragm.) • J.J. Szczepański, <i>Przed nieznanym trybunałem</i> (fragm.) • G. Herling-Grudziński, <i>Dziennik pisany nocą</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Dehnel, <i>Czarny Disneyland</i> (z tomu <i>Młodszy księgowy</i>)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Duchamp, <i>Akt schodzący po schodach</i>, <i>Fontanna</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • esej szkolny a esej literacki 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Szewcy</i>, reż. M. Kochańczyk • <i>Dzisiejsze czasy</i>, reż. Ch. Chaplin 	

Klasa 4. Literatura po 1945 roku	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • egzystencjalizm w filozofii i literaturze • obraz PRL-u w literaturze • pokolenie Nowej Fali • pokolenie brulionu • stan wojenny w literaturze • literatura wobec przemian ustrojowych 	<ul style="list-style-type: none"> • satyra, groteska i parabola jako sposób ukazywania rzeczywistości (T. Konwicki, S. Mrożek) • realizm magiczny • literatura małych ojczyzn
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • innowacja językowa a błąd językowy • funkcje innowacji językowej w tekście • moda językowa • nowomowa – cechy i funkcje w tekście • manipulacja, dezinformacja, postprawda, stereotyp, bańka informacyjna, wiralność • przekazy jawne i ukryte • język reklamy 	<ul style="list-style-type: none"> • tabu językowe • cechy stylu wypowiedzi internetowych i ich wartościowanie • funkcje języka: poznawcza, komunikacyjna oraz społeczna • wywód o charakterze demagogicznym • metoda pytań podchwytliwych i sugerujących • rubaszność, sarkazm
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • S. Baliński, K. Wierzyński, Cz. Miłosz (m.in. <i>Ocalenie</i>), T. Różewicz, M. Białoszewski, J.M. Rymkiewicz, W. Szymborska, Z. Herbert (z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z oblężonego miasta</i>), H. Poświatowska, S. Barańczak, M. Świetlicki, J. Polkowski, W. Wencel (wybrane wiersze) • Cz. Miłosz, <i>Traktat moralny</i> (fragm.) • A. Camus, <i>Dżuma</i> • G. Orwell, <i>Rok 1984</i> • J. Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> (fragm.) • S. Mrożek, <i>Tango</i> • M. Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> (wybrane opowiadanie), <i>Górq „Edek”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Głowacki, <i>Antygona w Nowym Jorku</i> • T. Konwicki, <i>Mała apokalipsa</i> • J.L. Borges (wybrane opowiadanie) • S. Mrożek (wybrane opowiadania) • J. Stempowski, G. Herling-Grudziński, Z. Herbert, Z. Kubiak, J.M. Rymkiewicz (wybrane eseje) • wybrane teksty kulturalno-publicystyczne

<ul style="list-style-type: none"> • J. Dukaj, <i>Katedra</i> • A. Libera, <i>Madame</i> • A. Stasiuk, <i>Miejsce</i> (z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>) • O. Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> (z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>) • R. Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragm.) • wybrane utwory E. Demarczyk, J. Kaczmarek, W. Młynarskiego, A. Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Kamińska, A. Świrszczyńska, J. Hartwig, S. Grochowiak, E. Stachura (wybrane wiersze) • L. Tyrmand, <i>Dziennik 1954</i> (fragm.) 	<p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W.H. Auden, E. Bishop, R. Wojacek, K. Siwczyk (wybrane wiersze) • G. Herling-Grudziński, <i>Wieża</i> • P. Huelle, <i>Weiser Dawidek*</i> • W. Golding, <i>Władca much*</i> • J. Głowacki, <i>Kopciuch*</i> • T. Stoppard, <i>Arkadia*</i> • G.G. Marquez, <i>Sto lat samotności*</i> (fragm.)
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Osiecka, <i>Szpetni czterdziestolenni</i> (fragm.) • M. Brandys, <i>Dzienniki</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Głowacki, <i>Z głowy</i> (fragm.)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Wróblewski, obraz z cyklu <i>Rozstrzelanie</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • utrwalenie wiadomości 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • T. Kantor, <i>Umarta klasa</i> – przedstawienie autorskie • <i>Emigranci</i>, reż. Kazimierz Kutz • <i>Zezowate szczęście</i>, reż. A. Munk 	

II. RAMOWY ROZKŁAD MATERIAŁU TECHNIKUM (KL. I–V)

■ Zgodnie z nową podstawą programową teksty powstałe po 1945 roku zostały przydzielone do klas IV i V.

„[...] materiał literacki, poczynając od dzieł literatury starożytnej aż do literatury wojny i okupacji oraz utworów tematycznie z nią związanych, musi zostać zrealizowany w klasach I–III. Klasa IV liceum oraz IV i V technikum w całości przeznaczone są na czytanie utworów literatury po 1945 r. oraz kształcenie i rozwijanie refleksji o ich związkach z tradycją literacką i kulturową” (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia).

* teksty spoza podstawy programowej

Klasa 1. Część 1. Starożytność – średniowiecze	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy genealogii • podstawowe założenia filozofii starożytnej i średniowiecznej • kosmogonia biblijna a kosmogonia mitologiczna • motywy biblijne, mitologiczne i średniowieczne • gatunki literatury biblijnej, mitologicznej, średniowiecznej • filozofia grecka, teatr grecki • tragedia antyczna, tragizm • teocentryzm, horacjanizm • średniowieczne wzorce osobowe • wizerunki Matki Boskiej w sztuce średniowiecza • <i>memento mori</i>, groteska, <i>danse macabre</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • komedia antyczna • mit założycielski Rzymu • filozofia średniowieczna
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • znak językowy oraz język jako system znaków • typy znaków i ich funkcje • akt komunikacji językowej oraz jego części składowe • funkcje tekstu • styl biblijny i retoryczny • środki retoryczne i ich funkcje, typy argumentów • biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> • proces kształtowania się systemu gramatycznego języka polskiego • funkcje tekstu (fatyczna, magiczna)
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • Biblia: Księga Rodzaju (fragm.), Księga Hioba (fragm.), Księga Koheleeta (fragm.), Pieśń nad Pieśniami (fragm.) Księga Psalmów (Psalm 1, Psalm 91, Psalm 130), Apokalipsa wg św. Jana (fragm.) • J. Parandowski, <i>Mitologia</i>, część I: Grecja (mity o Prometeuszu, Syzyfie, Orfeuszu i Eurydyce, mit o wojnie trojańskiej i Labdakidach) • J. R. Graves, <i>Mity greckie</i> (mit o Narcyzie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Arystoteles, <i>Poetyka</i> (fragm.), <i>Retoryka</i> (fragm.) • Platon, <i>Państwo</i> (fragm.) • Arystofanes, <i>Chmury</i> • J. Parandowski, <i>Mitologia</i>, część II: Rzym (mit o założeniu Rzymu) • Wergiliusz, <i>Eneida</i> (fragm.)

<ul style="list-style-type: none"> • Homer, <i>Iliada</i> (fragm.), <i>Odyseja</i> (fragm.) • Sofokles, <i>Antyгона</i> • Horacy, <i>O co poeta prosi Apollina, Do Mecenasa, Do młodzieży, Wybudowałem pomnik</i> • <i>Bogurodzica</i> • <i>Lament świętokrzyski</i> (fragm.) • <i>Legenda o św. Aleksym</i> (fragm.) • <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (fragm.) • <i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (fragm.) • <i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragm.) • Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragm.) • W. Kadłubek, <i>Kronika polska*</i> (fragm.) • J. Długosz, <i>Roczniki*</i> (fragm.) • D. Alighieri, <i>Boska komedia</i> (fragm.) <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sofokles, <i>Król Edyp</i> • <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • św. Augustyn, <i>Wyznania</i> (fragm.) • św. Tomasz z Akwinu, <i>Summa teologiczna</i> (fragm.) • F. Villon, <i>Wielki testament</i> (fragm.)
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Atwood, <i>Penelopiada</i> (fragm.) • Cz. Miłosz, <i>Oskarżyciel</i> (fragm.) • M. Kundera, <i>Nieznośna lekkość bytu</i> (fragm.) • U. Eco, <i>Imię róży</i> (fragm.) • H. Sienkiewicz, <i>Ogniem i mieczem</i> (fragm.) • E. Lipska, <i>Egzamin</i> • K. Iłłakowiczówna, <i>Antygono, patronko siostr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Tischner, <i>Kłamstwo polityczne</i>
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • Poliklet, <i>Doryforos</i> • H. Memling, <i>Sąd Ostateczny</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź argumentacyjna • streszczenie • notatka syntetyzująca 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dekalog</i>, reż. K. Kieślowski • <i>Braveheart</i>, reż. M. Gibson 	

Klasa 1. Część 2. Renesans – Barok – Oświecenie	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • humanizm, antropocentryzm • podstawowe założenia filozoficzne renesansu, baroku i oświecenia • motywy i gatunki literatury renesansu, baroku, oświecenia • teatr elżbietański i dramat szekspirowski • poezja metafizyczna • sarmatyzm – obraz i ocena zjawiska • oświeceniowy klasycyzm a sentymentalizm • teoria sokoła 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treny</i> jako cykl poetycki • troska obywatelska w publicystyce renesansu • sztuka renesansu, baroku i oświecenia • filozofia renesansu, baroku, oświecenia • oświeceniowa literatura polityczna • utopia • literatura błazeńska w renesansie
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • zapożyczenia i sposób ich funkcjonowania • wieloznaczność wypowiedzi (paradoksy, elipsy) 	
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • J. Kochanowski, <i>Pieśń IX</i> ks. I, <i>Pieśń V</i> ks. II, <i>Pieśń XX</i> ks. I*, <i>Pieśń XIX</i> ks. II*, <i>Pieśń IX</i> ks. II*, <i>Pieśń XXV</i> ks. II*, <i>Pieśń XXIV</i> ks. II*, <i>Pieśń świętojańska o Sobótce*</i>, <i>Psalm 13</i>, <i>Psalm 47</i>, <i>Psalm 128*</i>, <i>Tren IX</i>, <i>Tren X</i>, <i>Tren XI</i>, <i>Tren XIX</i>, fraszki (<i>Człowiek boże igrzysko*</i>, <i>Ku Muzom*</i>, <i>O żywocie ludzkim*</i>, <i>Do gór i lasów*</i>, <i>Raki*</i>, <i>Na lipę*</i>), <i>Odprawa posłów greckich</i> • Sz. Szymonowic, <i>Żeńcy*</i> (fragm.) • P. Skarga, <i>Kazania sejmowe</i> (fragm.) • F. Petrarca, <i>Sonet 90*</i>, <i>Sonet 134*</i> • D. Naborowski, <i>Marność</i>, <i>Krótkość żywota</i>, <i>Cnota grunt wszystkimu</i>, <i>Do Anny</i>, <i>Na oczy królewny...</i> • M. Sęp Szarzyński, <i>Sonet I. O krótkości i niepewności...</i>, <i>Sonet IV. O wojnie naszej...</i>, <i>Sonet V. O nietrwałej miłości...</i> • J.A. Morsztyn, <i>Do trupa</i>, <i>Niestatek</i> • J. Baka, <i>Młodym uwaga*</i> • J.Ch. Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragm.) • W. Potocki, <i>Zbytki polskie*</i>, <i>Nierządem Polska stoi*</i> • W. Szekspir, <i>Makbet</i>, <i>Romeo i Julia</i> • Moliere, <i>Skąpiec</i> • A. Naruszewicz, <i>Balon*</i> • I. Krasicki, <i>Hymn do miłości ojczyzny</i>, satyry (<i>Pijaństwo</i>, <i>Do króla</i>, <i>Świat zepsuty</i>), <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*</i> (fragm.) • F. Karpiński, <i>Do Justyny. Tęskność na wiosnę</i>, <i>Laura i Filon</i>, <i>Pieśń wieczorna</i>, <i>O deszcz</i>, <i>Żale Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Donne, <i>Sonet VI*</i> • M. de Montaigne, <i>Próby</i> (fragm.) • G. Pico della Mirandola, <i>Mowa o godności człowieka</i> (fragm.) • F. Rabelais, <i>Gargantua i Pantagruel</i> (fragm.) • J. Kochanowski, <i>Tren VII</i>, <i>Tren XVI</i> (<i>Treny</i> jako cykl poetycki) • P. Skarga, <i>Żywoty świętych</i> (fragm.) • W. Szekspir, <i>Hamlet</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wolter, <i>Kandyd</i> (fragm.) • J.J. Rousseau, <i>Nowa Heloiza</i> (fragm.) • Erazm z Rotterdamu, <i>Pochwała głupoty</i> (fragm.) • T. Morus, <i>Utopia</i> (fragm.)

Lektura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • G. Boccaccio, <i>Sokół</i> • M. Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragm.) • A. Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragm.) • W. Potocki, <i>Transakcja wojny chocimskiej</i> (fragm.) • I. Krasicki, <i>Monachomachia</i> (fragm.) • S. Trembecki, <i>Powązki. Idylla</i> (fragm.) • F. Książnin, <i>Dwie lipy</i> • J. Kitowicz, <i>Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III</i> (fragm.) • J.U. Niemcewicz, <i>Powrót pośta</i> 	
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Laura i Filon</i> • J. Tuwim, <i>Rzecz czarnoleska</i> • J.M. Rymkiewicz, <i>Lament księdza Baki</i> • W. Młynarski, <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Z. Herbert, <i>Tren Fortynbrasa</i>
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • Michał Anioł Buonarroti, <i>Stworzenie Adama</i> (fresk) • Rembrandt van Rijn, <i>Lekcja anatomii doktora Tulpa</i> • J. Wright, <i>Model systemu słonecznego</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • definicja • hasło encyklopedyczne 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>H.</i>, reż. J. Klata • <i>Dziewczyna z perłą</i>, reż. P. Webber 	

Klasa 2. Część 1. Romantyzm	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • polemika klasyków z romantykami • romantyczna epistemologia • ludowość • podróż romantyczna • orientalizm • romantyczna historiozofia (mesjanizm, winkelriedyzm, prowidencjalizm) • dramat romantyczny • podstawowe założenia filozofii romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • prekursorzy romantyzmu – okres burzy i naporu • poeci jezior • bohater werterowski a bohater bajroniczny • motywy faustyczne • twórczość C.K. Norwida na tle romantyzmu • gotycyzm • filozofia romantyczna • historyzm • synteza sztuk

Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje stylizacji – biblijna • słownictwo o charakterze wartościującym • słownictwo neutralne i emocjonalne, oficjalne i potoczne • jasność i precyzja komunikatu • odróżnienie dzieł kultury wysokiej od kultury popularnej; kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu • zasady ortografii i interpunkcji wyszczególnione w podstawie programowej 	<ul style="list-style-type: none"> • etymologiczne a realne znaczenie wyrazu • właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych • język jako narzędzie wartościowania
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> <i>Romantyczność</i> i inne wybrane ballady, <i>Sonety krymskie</i> (wybrane wiersze), <i>Konrad Wallenrod</i>, <i>Dziady cz. III</i> • J. Słowacki, <i>Kordian</i>, <i>Grób Agamemnona</i> (fragm.), <i>Testament mój</i> i inne wybrane wiersze • Z. Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> • C.K. Norwid (wybrane wiersze) • F. Schiller, <i>Rękawiczka*</i> • J.W. Goethe, <i>Król olch*</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • J.W. Goethe, <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (fragm.), <i>Faust</i> (fragm.) • G. Byron, <i>Giaur</i> (fragm.) • A. Mickiewicz, <i>Dziady cz. IV</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wybrane utwory poetyckie romantycznej literatury europejskiej • J. Słowacki, <i>Lilla Weneda</i> • C.K. Norwid, <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i>, <i>Fortepian Szopena</i>, <i>Czarne kwiaty</i> (fragm.), <i>Promethidion</i> (fragm.) <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • E.A. Poe, <i>Zagłada domu Usherów</i>
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Janion, <i>Życie pośmiertne Konrada Wallenroda</i> (fragm.) • W. Broniewski, <i>Ballady i romanse</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • A. Conan Doyle (wybrane opowiadanie)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • C.D. Friedrich, <i>Opactwo w dębowym lesie</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • referat, szkic interpretacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretacja porównawcza
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Frankenstein</i>, reż. K. Branagh • <i>Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza</i>, reż. T. Konwicki 	

Klasa 2. Część 2. Pozytywizm	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> pozytywizm wobec romantyzmu zachodnie nurty filozoficzne a program polskiego pozytywizmu poezja okresu pozytywizmu nowela pozytywistyczna konwencja powieści realistycznej problematyka społeczno-polityczna w prozie pozytywistycznej motyw miasta 	<ul style="list-style-type: none"> publicystyka okresu pozytywizmu, felieton, początki reportażu powstanie styczniowe w literaturze pozytywizmu
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> rodzaje stylizacji socjolekt etyka wypowiedzi wartościowanie wypowiedzi językowych cele perswazyjne logika wypowiedzi argumentacyjnych style funkcjonalne polszczyzny specyfika tekstów publicystycznych: artykuł, feleton, reportaż składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji 	
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> H. Sienkiewicz, <i>Potop</i> B. Prus, <i>Lalka</i>, <i>Z legend dawnego Egiptu</i> E. Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> A. Asnyk (wybór wierszy) F. Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i> wybrane teksty publicystyczne <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> M. Konopnicka (wybrane wiersze) E. Orzeszkowa, <i>Nad Niemnem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> H. Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> G. Flaubert, <i>Pani Bovary</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> B. Prus, <i>Omyłka*</i>, <i>Kroniki tygodniowe*</i> (wybrane utwory) H. Sienkiewicz, <i>Listy z podróży do Ameryki*</i> (wybrane utwory)
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> M. Kołodziejczyk, <i>Dysforia. Przypadki mieszczan polskich</i> (fragm.) J. Kaczmarski, <i>Lalka, czyli polski pozytywizm</i> T. Konwicki, <i>Kompleks polski</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> R. Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragm.)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> A. Gieryski, <i>Piaskarze</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> formy użytkowe: protokół, opinia, zażalenie 	<ul style="list-style-type: none"> reportaż felieton

Ścieżka filmowo-teatralna

- *Lalka*, reż. W.J. Has
- *Zbrodnia i kara*, reż. P. Dumala

Klasa 3. Część 1. Młoda Polska

Zakres podstawowy

Zakres rozszerzony

Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)

• dekadentyzm • młodopolski franciszkanizm • impresjonizm, symbolizm, ekspresjonizm i naturalizm w literaturze młodopolskiej • wieś w literaturze Młodej Polski • dramat młodopolski	• europejski modernizm • sztuka przełomu XIX i XX wieku • poeta wyklęty • hymn – ewolucja gatunku

Nauka o języku

• stylizacja – dialektyzacja oraz jej funkcje	• styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i styl indywidualny (dzieła i autora) • rola języka w budowaniu obrazu świata • analiza struktury eseju

Teksty z epoki

• J. Kasprówic, K. Przerwa-Tetmajer, L. Staff (wybrane wiersze) • S. Wyspiański, <i>Wesele</i> • W.S. Reymont, <i>Chłopi</i> (tom I – <i>Jesień</i>) • S. Żeromski, <i>Rozdziobią nas kruki, wrony...</i> Lektura uzupełniająca: • S. Żeromski, <i>Echa leśne</i> • J. Conrad, <i>Lord Jim</i>	• S. Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i> • F. Kafka, <i>Proces</i> (fragm.) Lektura uzupełniająca: • S. Przybyszewski, <i>Confiteor*</i> (fragm.) • G. Zapolska, <i>Moralność pani Dulskiej</i> • W.S. Reymont, <i>Chłopi</i> (tom II – <i>Zima</i>) • S. Żeromski, <i>Wierna rzeka*</i> (fragm.)

Teksty stanowiące kontekst (m.in.)

• T. Boy-Żeleński, <i>Plotka o „Weselu”</i> (fragm.) • A. Bursa, <i>Wernyhora</i> • A. Stasiuk, <i>Biały kruk</i> (fragm.)	• T. Boy-Żeleński, <i>Znaszli ten kraj?</i> (fragm.) • Cz. Miłosz, <i>Ars poetica?</i> • R. Wojaczek, <i>Prośba</i>

Analiza dzieła sztuki

- J. Malczewski, *Śmierć*

Formy wypowiedzi pisemnej

• szkic krytyczny	• esej

Ścieżka filmowo-teatralna

- *Wesele*, reż. A. Wajda
- *Moralność pani Dulskiej*, reż. T. Zygadło

Klasa 3. Część 2. Dwudziestolecie międzywojenne, czas wojny	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> literatura polska wobec niepodległości problematyka społeczna w prozie dwudziestolecia powieść psychologiczna, powieść awangardowa twórczość pokolenia Kolumbów rzeczywistość obozowa ukazana w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> sztuka awangardowa I poł. XX wieku powieść parabola specyfika twórczości Brunona Schulza teoria Czystej Formy
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> stylistyczna funkcja zamierzonego błędu ortograficznego w tekście artystycznym funkcja błędu ortograficznego w tekście artystycznym 	<ul style="list-style-type: none"> prozodyczne elementy stylu: akcent, intonacja, dynamika, rytmizacja dostowne i implikowane (presupozycja) znaczenie wypowiedzi
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> S. Żeromski, <i>Przedwiośnie</i> W. Gombrowicz, <i>Ferdynand</i> (fragm.) B. Leśmian, J. Tuwim, J. Lechoń, M. Pawlikowska-Jasnorzewska, K. Iłkiewiczówna, J. Przyboś, J. Czechowicz, K.K. Baczyński, T. Gajcy (wybrane wiersze) T. Borowski, <i>Proszę państwa do gazu, Ludzie, którzy szli</i> G. Herling-Grudziński, <i>Inny świat</i> H. Krall, <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Z. Nałkowska, <i>Granica</i> K. Moczarski, <i>Rozmowy z katem</i> (fragm.) Z. Nałkowska, <i>Przy torze kolejowym</i> (z tomu <i>Medaliony</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> S.I. Witkiewicz, <i>Szewcy</i> B. Schulz, <i>Sklepy cynamonowe</i> (wybrane opowiadania) M. Bułhakow, <i>Mistrz i Małgorzata</i> <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. Fink, wybrane opowiadania (np. <i>Wariat, Zabawa w klucz</i> z tomu <i>Skrawek czasu</i>)* M. Abramowicz, wybrane opowiadanie z tomu <i>Każdy przyniósł, co miał najlepszego</i>*
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> Cz. Miłosz, <i>Umysł zniewolony</i> (fragm.) J.J. Szczepański, <i>Przed nieznanym trybunałem</i> G. Herling-Grudziński, <i>Dziennik pisany nocą</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> J. Dehnel, <i>Czarny Disneyland</i> (z tomu <i>Młodszy księgowy</i>)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> M. Duchamp, <i>Akt schodzący po schodach, Fontanna</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> esej szkolny a esej literacki 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Szewcy</i>, reż. M. Kočańczyk <i>Dzisiejsze czasy</i>, reż. Ch. Chaplin 	

Klasa 4. Literatura po 1945 roku	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • egzystencjalizm w filozofii i literaturze • obraz PRL-u w literaturze • pokolenie Nowej Fali 	<ul style="list-style-type: none"> • satyra, groteska i parabola jako sposób ukazywania rzeczywistości (T. Konwicki, S. Mrożek)
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • nowomowa – cechy i funkcje w tekście • innowacja językowa a błąd językowy • funkcje innowacji językowej w tekście • manipulacja, dezinformacja, postprawda, stereotyp, bańka informacyjna, wiralność 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcje języka: poznawcza, komunikacyjna oraz społeczna • wywód o charakterze demagogicznym • rubaszość, sarkazm
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • S. Baliński, K. Wierzyński, Cz. Miłosz (m.in. <i>Ocalenie</i>), T. Różewicz, M. Białoszewski, J.M. Rymkiewicz, W. Szymborska, Z. Herbert (z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z obłąkanego miasta</i>), H. Poświatowska, S. Barańczak (wybrane wiersze) • Cz. Miłosz, <i>Traktat moralny</i> (fragm.) • A. Camus, <i>Dżuma</i> • G. Orwell, <i>Rok 1984</i> • J. Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> (fragm.) • S. Mrożek, <i>Tango</i> • R. Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragm.) • E. Demarczyk (wybrane utwory) oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Kamieńska, A. Świrszczyńska, J. Hartwig, S. Grochowiak, E. Stachura (wybrane wiersze) • L. Tyrmand, <i>Dziennik 1954</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • T. Konwicki, <i>Mała apokalipsa</i> • S. Mrożek (wybrane opowiadania) • G. Herling-Grudziński, Z. Herbert, J. Stempowski (wybrane eseje) • wybrane teksty kulturalno-publicystyczne <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W.H. Auden, E. Bishop, R. Wojacek, K. Siwczyk (wybrane wiersze) • G. Herling-Grudziński, <i>Wieża</i> • P. Huelle, <i>Weiser Dawidek*</i> • W. Golding, <i>Władca much*</i>
Teksty stanowiące kontekst (m.in.)	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Brandys, <i>Dzienniki</i> (fragm.) 	
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Wróblewski, obraz z cyklu <i>Rozstrzelanie</i> 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • utrwalenie wiadomości 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • T. Kantor, <i>Umarła klasa</i> – przedstawienie autorskie • <i>Zezowate szczęście</i>, reż. A. Munk 	

Klasa 5. Literatura po 1945 roku	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Wybrane zagadnienia (typowe dla epoki)	
<ul style="list-style-type: none"> • pokolenie brulionu • stan wojenny w literaturze • literatura wobec przemian ustrojowych 	<ul style="list-style-type: none"> • realizm magiczny • literatura małych ojczyzn
Nauka o języku	
<ul style="list-style-type: none"> • moda językowa • język reklamy 	<ul style="list-style-type: none"> • tabu językowe • cechy stylu wypowiedzi internetowych i ich wartościowanie • metoda pytań podchwytliwych i sugerujących
Teksty z epoki	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Świetlicki, J. Polkowski, W. Wencel (wybrane wiersze) • M. Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> (wybrane opowiadanie), <i>Górą „Edek”</i> • J. Dukaj, <i>Katedra</i> • A. Libera, <i>Madame</i> • A. Stasiuk, <i>Miejsce</i> (z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>) • O. Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> (z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>) • wybrane utwory stanu wojennego • J. Kaczmarek, W. Młynarski, A. Osiecka (wybrane utwory) <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Kamińska, A. Świrszczyńska, J. Hartwig, S. Grochowiak, E. Stachura (wybrane wiersze) 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Głowacki, <i>Antygona w Nowym Jorku</i> • J.L. Borges (wybrane opowiadanie) • Z. Kubiak, J.M. Rymkiewicz (wybrane eseje) • wybrane teksty kulturalno-publicystyczne <p>Lektura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P. Huelle, <i>Weiser Dawidek*</i> • J. Głowacki, <i>Kopciuch*</i> • T. Stoppard, <i>Arkadia*</i> • G.G. Marquez, <i>Sto lat samotności*</i> (fragm.)
Teksty stanowiące kontekst, m. in.:	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Osiecka, <i>Szpetni czterdziestoletni</i> (fragm.) 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Głowacki, <i>Z głowy</i> (fragm.)
Analiza dzieła sztuki	
<ul style="list-style-type: none"> • wybrany obraz E. Dwurnika 	
Formy wypowiedzi pisemnej	
<ul style="list-style-type: none"> • utrwalenie wiadomości 	
Ścieżka filmowo-teatralna	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Emigranci</i>, reż. Kazimierz Kutz 	

